

Opoczno, 17 czerwca 2019 r.

**Urząd Miejski
w Opocznie
ul. Staromiejska 6
26-300 Opoczno**

Nasz znak: ZWKiO/...../2019

W odpowiedzi na pismo, znak: BRM.033.59.2019 z dnia 06.05.2019 r., PGK Sp. z o.o. w Opocznie, przesyła informację dotyczącą funkcjonowania Oczyszczalni Ścieków, sieci kanalizacji sanitarnej, istniejącej na terenie Gminy Opoczno oraz plany i założenia inwestycyjne dalszego kanalizowania Gminy Opoczno.

Na terenie Gminy Opoczno PGK Sp. z o.o. w Opocznie konserwuje i eksploatuje 149 km sieci kanalizacji sanitarnej grawitacyjno – pompowej, tj. tłocznej; ponadto 63,54 km przyłączy kanalizacyjnych, tj. 5 183 szt. Sieć kanalizacji sanitarnej wyposażona jest w 67 szt. przepompowni ścieków sanitarnych, które oczyszczane są obecnie w trzech Oczyszczalniach Ścieków, tj. Oczyszczalnia Opoczno, Libiszów i Kruszewiec.

Ze zbiorowego systemu kanalizacji sanitarnej na terenie gminy korzysta około 28 373 mieszkańców.

Na terenie Gminy zostały ustanowione dwie aglomeracje, tj.:

1. Aglomeracja miasta – Zlewnia Opoczno 34 666 RLM
2. Aglomeracja gminy – Zlewnia Libiszów i Mroczków 2 352 RLM.

Poza wyznaczonymi aglomeracjami znalazły się zlewnie: Antonów, Bielowice, Mroczków (część), Kruszewiec (w w/w zlewniach brak jest k.s. dla około 5 804 M.k.).

Ogółem w 2018 r. odprowadzono do Oczyszczalni Ścieków i oczyszczono 1 923 500,00 m³ ścieków komunalnych (wraz z wodami infiltracyjnymi, ściekami dowożonymi).

Wytworzono w ciągu roku 2 093,9 Mg świeżej masy osadów, tj. 328,78 Mg suchej masy osadu.

Z w/w osadu po higienizacji popiołami dymnicowymi, przekazano do wykorzystania na cele rolnicze 184,8 Mg s.m.o, po wysuszeniu w suszarniach przekazano do spalania 67,46 Mg s.m.o., pozostała ilość osadu zmagazynowano na terenie oczyszczalni w celu dalszego przetworzenia.

Do konserwacji i eksploatacji w/w sieci, przyłączy, przepompowni ścieków zatrudnionych jest sześciu pracowników, kanalarzy oraz wykorzystywane są trzy samochody specjalistyczne do ciśnieniowego czyszczenia w/w uzbrojenia wraz z obsługą kierowcy operatora.

Do zadań w/w pracowników należy systematyczne, wg harmonogramu czyszczenie k.s. ze studzienek nieczystości stałych, osadów, piasków, szmat, itp.

Usuwanie zatorów na sieci i przyłączach k.s. ze studzienek nieczystości stałych, osadów, piasków, szmat, itp.

Po usunięciu nieczystości stałych (osady, piasek, szmaty, itp.), są one dostarczane na teren oczyszczalni, gdzie są gromadzone, a następnie wywożone na składowisko odpadów do Pukinina.

Największymi problemami związanymi z funkcjonowaniem sieci i przyłączy k.s. i pompowni,

z którymi boryka się PGK Sp. z o.o. w Opocznie są:

1. Podłączanie przez niektórych mieszkańców do sieci i przyłączy k.s. rynien i rur spustowych z dachów odprowadzających wody opadowe i roztopowe, kratek i studzienek z wyjazdów garażowych oraz utwardzonych terenów swoich posesji. Powyższe jest niezgodne z ustawą z dnia 07.06.2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków § 9.1; prawem budowlanym, itp. Ponadto w trakcie opadów i roztopów powoduje nadmierną ilość ścieków w k.s., przyłączach i pompowniach, zalewając ściekami posesje położone i skanalizowane w niższych punktach miasta lub wioski.

Kanalizacja sanitarna na terenie gminy jest kanalizacją rozdzielczą, tj. rury kanalizacji sanitarnej obliczone są tylko na ścieki sanitarne, a nie wody opadowe, roztopowe, drenażowe, czy też infiltracyjne, które powinny być kierowane do kanalizacji deszczowych lub powierzchniowo na tereny zielone lub ulice.

Sytuacji nie poprawia fakt zbyt małej ilości wybudowanej kanalizacji deszczowych wraz z wpustami ulicznymi na terenie miasta i gminy Opoczno.

Obecnie, w trakcie ostatnich opadów, Oczyszczalnia Opoczno odnotowała przyływ ponad 850 m³/h przy dopuszczalnym, wg projektu, 550 m³/h i to tylko przez 3 godziny z uwagi na ograniczoną objętość zbiornika retencyjnego 1500 m³.

Z powyższego wynika, iż w czasie deszczu ilość ścieków dopływających prawie się podwaja.

PGK Sp. z o.o. w Opocznie prowadzi intensywne kontrole dotyczące podłączeń przez mieszkańców wód opadowych ze swoich posesji do kanalizacji sanitarnej. Wynikiem tego są kierowane do mieszkańców pisma, zawierające informacje o konieczności natychmiastowego odłączenia w/w wód opadowych. Następnie zostanie przeprowadzona ponowna rekontrola w tym zakresie.

Przykładowo z dachu jednego budynku o powierzchni 150 m² przy opadach 15 l/m²/h, w sytuacji gdy rynny podłączone są do kanalizacji sanitarnej, wpłynie w ciągu godziny 2,25 m³ wody opadowej. Przy 262 budynkach, wg danych na dzień dzisiejszy, daje to około 590 m³ wody opadowej.

2. Drugim problemem, pojawiającym się przy eksploatacji sieci i przyłączy k.s., jest kanalizowanie pomieszczeń piwnicznych w budynkach położonych poniżej poziomu, z którego nie jest możliwy grawitacyjny odpływ ścieków. Zgodnie z Rozporządzeniem w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i usytuowanie, skanalizowanie piwnic, suteryn, pomieszczeń poniżej poziomu gruntu jest dopuszczalne pod warunkiem zabezpieczenia ich przed przepływem zwrotnym czyli tzw. cofką. Cofka ścieków może być spowodowana przepełnieniem kanałów sanitarnych wodami opadowymi i roztopowymi z nielegalnych podłączeń rynien i rur spustowych, kratek przedgarażowych itp. lub niedrożnością (zaturem) ścieków w k.s. lub przyłączy.

Zaprojektowanie oraz zamontowanie urządzenia zabezpieczającego przed przepływem zwrotnym w kanalizacji w przypadku kanalizowania piwnic, suteryn i tego typu pomieszczeń jest obowiązkiem inwestora (właściciela budynku). W takich przypadkach odbiór odbiór techniczny i sprawdzenie, czy takie zabezpieczenie zostało założone, leży po stronie nadzoru budowlanego, gdyż jest to element wewnętrznej instalacji kanalizacji sanitarnej.

Pomimo tego PGK Sp. z o.o. w Opocznie wydając warunki techniczne przełączenia budynku (posesji) do sieci kanalizacyjnej w pkt 8 informuje inwestora o takim obowiązku.

Ponadto zarówno pracownicy PGK Sp. z o.o. w Opocznie (odczytywacze wodomierzy), jak

też pracownicy techniczni, informują mieszkańców o zagrożeniu zalania ściekami budynku w przypadku niezabezpieczenia przed przepływem zwrotnym. Ponadto udzielamy informacji na temat działania zaworów zwrotnych, klap burzowych mechanicznych i automatycznych.

W przypadku niezabezpieczenia przed zalaniem (cofką) w/w pomieszczeń, piwnic, suteryn, itp. przez właścicieli lub zarządców budynku, PGK Sp. z o.o. w Opocznie będzie zmuszone do wypowiedzenia umowy w zakresie odbioru ścieków, z uwagi na możliwość poniesienia dużych strat związanych z ewentualnymi odszkodowaniami. Nadmieniamy, iż firmy ubezpieczeniowe wyłączają, w umowach zawartych z właścicielami budynków lub przedsiębiorcami świadczącymi usługi w zakresie odbioru ścieków, odpowiedzialność za szkody powstałe w wyniku zalania wskutek m.in. błędów konstrukcyjnych w ubezpieczonym mieniu, zaistniałych zarówno na etapie projektu, jak i wykonawstwa.

Zatem brak urządzenia przeciwwzalewowego, należy interpretować jako błąd ubezpieczonego, wyłączający odpowiedzialność ubezpieczyciela.

3. Trzecim problemem, związanym z funkcjonowaniem kanalizacji sanitarnej, przyłączy i przepompowni, jest podobnie jak w innych miastach, wykorzystywanie przez niektórych mieszkańców w/w instalacji kanalizacyjnych niezgodnie z ustawą o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz zawartą umową. Dotyczy to wprowadzania do k.s. ścieków zawierających piasek, żwir, popiół, butelki szklane, plastikowe, inne przedmioty lub ich fragmenty z tworzywa, skóry, liści szmaty, sznurki, spinacze itp. Powyższe części stałe, nierozkładalne, powodują zatory płynących ścieków w k.s., uszkodzenia i wyłączenia popm w przepompowniach ścieków.

PGK Sp. z o.o. w Opocznie dokonuje kontroli zakładów pracy, masarni, myjni samochodowych, itp. pod względem jakości odprowadzanych ścieków.

Zbyt mała ilość kanalizacji deszczowej i zbyt mała częstotliwość zamiatania ulic, powoduje, po opadach dostawanie się do k.s., a dokładnie do studzienek rewizyjnych znacznych ilości piasku. Piasek, żwir dostaje się również z wodami opadowymi do k.s., studzienek rewizyjnych na terenach nieutwardzonych po drogach, polach, łąkach i posesjach prywatnych.

PGK Sp. z o.o. w Opocznie, tam gdzie jest to możliwe, dokonuje podwyższenia włączów na w/w studzienkach, zakupu włączów w miarę szczelnych, z uszczelkami gumowymi.

4. Kolejnym problemem, z którym boryka się ZWKiO, związanym z funkcjonowaniem kanalizacji sanitarnej na terenie gminy Opoczno, jest kradzież włączów żeliwnych do studzienek rewizyjnych, wszelakich przykryć czy pokryw, zawierających elementy metalowe. Nadmieniamy, iż PGK Sp. z o.o. w Opocznie eksploatuje i konserwuje 149,00 km sieci kanalizacji sanitarnej raz 63,54 km przyłączy kanalizacji sanitarnej, na których wybudowanych jest ok. 5199 szt. studzienek rewizyjnych z włączami żeliwnymi. Pracownicy PGK Sp. z o.o. w Opocznie nie są w stanie zabezpieczyć przed kradzieżą i dewastacją tak dużej ilości uzbrojenia. Tym bardziej, że kanalizacja sanitarna przebiega na różnych terenach tj. ulicach, placach, chodnikach, ale również na polach, łąkach i terenach mało uczęszczanych. Kradzież jednej pokrywy włazu żeliwnego traktowana jest jako czyn o małej wartości około 180 zł, jednak może spowodować groźny w skutkach wypadek, nawet śmiertelny.

PGK Sp. z o.o. w Opocznie dokonuje sukcesywnego, zgodnie z harmonogramami, przeglądu kanalizacji sanitarnej wraz z jego uzbrojeniem, jednak bez współpracy ze społeczeństwem, mieszkańcami, Policją, Strażą Miejską, itp., choćby w zakresie informacji do PGK, o braku włączów na studzienkach, nie jesteśmy w stanie w 100% zabezpieczyć kanalizacji sanitarnej. Uważamy również, że firmy zajmujące się skupem złomu, zwłaszcza komunalnego,

szczególnie powinny przechowywać i przekazywać informację o pochodzeniu odkupionego złomu oraz danych osób prywatnych dostarczających taki złom.

5. Dość dużym problemem, związanym z kosztami funkcjonowania kanalizacji sanitarnej, są coraz częściej pojawiające się żądania odszkodowawcze, związane z wybudowanymi urządzeniami i sieciami kanalizacji sanitarnej na terenach działek prywatnych, tj. wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z działek, w celu umieszczenia urządzeń kanalizacyjnych.

Należy zaznaczyć, iż co najmniej kilkanaście km sieci kanalizacji sanitarnej przebiega przez tereny prywatne, co w przypadku zwiększonych ilości żądań odszkodowawczych, może spowodować znaczne zwiększenie kosztów za zbiorowe odprowadzanie i oczyszczanie ścieków.

Ponadto na zlecenie Urzędu Miejskiego w Opocznie, PGK Sp. z o.o. w Opocznie, wykonuje konserwację bieżącą i czyszczenie kanalizacji deszczowej o długości około 21 km, przepompowni, w liczbie 3 szt., piaskowników i separatorów na k.d, w ilości 3 szt. na terenie gminy Opoczno.

Należy również analizować i monitorować problemy związane z budową i eksploatacją istniejących na terenie gminy zbiorników bezodpływowych (szamb), zarówno co do obowiązków ciążących na właścicielach nieruchomości, jak też obowiązkach obejmujących katalog zadań gminy. Powyższe wynika z Ustawy z dn. 13 września 1996 r., O utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Zakładając, iż ze zbiorników bezodpływowych (szamb) korzysta około 5804 Mk, a jeden mieszkaniec Gminy Opoczno zużywa 64 litry wody na dobę, wynika, iż na terenie Gminy Opoczno powstaje około 365 652,00 litry ścieków (tj. 365,7 m³/d). Powyższa ilość nie dociera jednak w takim wymiarze do Oczyszczalni Ścieków w Opocznie. Prawdopodobnie nie jest też zgromadzona w szambach, które w większości nie odpowiadają obowiązującym przepisom, zwłaszcza pod względem konstrukcji, jak też szczelności. Obowiązkiem winna być budowa szamb trzykomorowych (komora bioreakcji, komora filtrów z drenażem rozsączającym, komora ścieków oczyszczonych), jak również obowiązkiem winno być stosowanie odpowiednich biopreparatów (jak np. w Belgii). Zastosowanie biopreparatów powoduje redukcję zanieczyszczeń w szambie rzędu 60 -90%.

Należy zaznaczyć, że nieszczelne szambo przy spadku terenu około 5%, w ciągu trzech miesięcy, jest w stanie skażić grunty w promieniu do 4 km.

Wracając do ilości ścieków z szamb, powstających na terenie Gminy Opoczno, tj. w przybliżeniu 365 m³/d, Oczyszczalnia w Opocznie nie jest w stanie przyjąć takiej ilości na dobę (wg danych projektowych, ilość ta wynosi 50 m³/d), przy bardzo wysokich stężeniach ścieków z szamb.

Rozwiązaniem problemu jest zwiększenie ilości budowanej kanalizacji sanitarnej i Oczyszczalni dla zlewni: Antoniów, Bielowice, większe zaangażowanie mieszkańców w proces podłączania się do k.s. w miejscowościach już skanalizowanych, budowa oczyszczalni przydomowych, budowa i eksploatacja szamb zgodnie z przepisami tj. zachowanie ich szczelności, stosowanie biopreparatów, terminowe opróżnianie co dwa tygodnie.

CZŁONEK ZARZĄDU
Dyrektor
ds. techniczno-ekonomicznych

Jan Wieruszewski

PREZES ZARZĄDU

dr Beata Wiktorowicz